

1

Het is stil in het kleine café. Aan de bar zit een oud mannetje, nippend aan zijn zoveelste Keelbrander. Hij houdt de tel niet bij. De gierige barman natuurlijk wel. Met een krom trillend handje zet hij voor elk nieuw glas een streepje in zijn kasboek. Hij moet wel; er zijn maar twee klanten en er moet toch brood op de plank. De andere klant is nauwelijks zichtbaar. Diep verscholen in een donkere hoek zit een grote man aan een klein tafeltje. Voor hem staat een leeg glas. Zijn verweerde handen spelen met een kettinkje. Een zilveren hangertje glijdt met rustige regelmaat door zijn vingers.

De houten voordeur vliegt open en komt met een bons tegen de muur. De barman schrikt zo erg dat hij een glas laat vallen.

‘Zachtjes!’ roept hij uit. ‘Als je leven je lief is.’

Het mannetje aan de bar draait zich om, om te zien wie die helse klap veroorzaakt heeft. Het meisje begint hijgend: ‘Kwaadbaard... Waar is kapitein Kwaadbaard?’

De barman wijst mompelend naar de hoek van het café. Naar de duistere plek waar de man zit. Het meisje loopt zonder te aarzelen naar het tafeltje.

‘Bent ú kapitein Kwaadbaard?’ vraagt ze. De man verroert zich niet. ‘Ik heet Mus en ik heb uw hulp nodig.’ De man blijft stil.

‘Alstublieft,’ zegt het meisje. ‘Ik heb drie dagen gelopen om hier te komen. Met gevaar voor eigen leven heb ik net die belachelijke klif beklommen. Ik heb dringend hulp nodig. Als u bent wie ik denk dat u bent, moet u nu naar me luisteren. Als u niet bent wie ik denk dat u bent, is dat ook goed, maar zeg dat dan, zodat ik verder kan zoeken. Bent u kapitein Kwaadbaard?’

Na deze waterval van wanhopige woorden wacht het meisje zijn antwoord af. De barman en zijn gast kijken gespannen toe. En dan, heel zachtjes, maar voor iedereen net verstaanbaar, zegt de man: ‘Ja.’

2

‘Maar wat je ook wilt, ik doe het niet.’

‘U weet niet eens waar ik voor kom,’ antwoordt het meisje fel.

‘Interesseert me niet. Ik koop van niemand, ik werk voor niemand en ik help niemand. En ik neem aan dat je een van deze drie dingen in gedachten had?’

Daar heeft ze geen antwoord op. Ze schraapt haar keel en zet haar handen in haar zij. ‘Het gaat om De 5 Slangen.’

En voor het eerst sinds ze binnen is, misschien wel voor het eerst op die avond, gaat het grote harige hoofd van de man omhoog. Hij kijkt het meisje recht in de ogen. De barman schraapt zijn keel en zegt veel te hard tegen zijn klant: ‘Nog een Keelbrander, gozer?’

Het mannetje op de kruk knikt en blijft als betoverd naar de twee figuren in de hoek staren.

‘Wat is er met De 5 Slangen?’ vraagt het grote harige hoofd.

Mus schuift een houten stoel naar achteren en gaat zitten. Ze buigt voorover en komt met haar gezicht dicht bij dat van Kwaadbaard. Ze wil verder praten, maar is gehypnotiseerd door zijn grote ruige hoofd. Lange zwarte lokken hangen voor zijn rimpelige gezicht. Hij heeft dikke harige wenkbrauwen, een grote neus, smalle lippen en een heel lange zwarte gekrulde baard. Ze

ruikt een stinkende walm die uit zijn neusgaten komt.

‘Ik woon in Zeeburgerdam. Al mijn hele leven. Drie dagen geleden zijn we... overgenomen. We worden gevangengehouden door De 5 Slangen. Ze hebben alle huizen geplunderd en iedereen naar het grote plein gebracht. Ze bewaken daar de drie toegangspoorten. Niemand durfde iets te doen. Iedereen is bang voor hun leider, Ramon.’

Ze laat een stilte vallen. Kwaadbaard staart langs haar, alsof hij in de verte iets ziet wat er niet is. Als hij zijn blik weer op het meisje richt, zegt hij: ‘Ga door.’

‘Ramon trekt zich van niets of niemand wat aan. De mannen van Zeeburgerdam zijn bijna allemaal weg, op zee aan het vissen. Dat kan nog wel maanden duren. De vrouwen zijn niet sterk genoeg om de bende te verjagen. Of nou ja, ze voelen zich misschien niet sterk genoeg. Maar ik laat het er niet bij zitten. Ik ben de eerste avond ontsnapt. Het verhaal gaat dat u ooit bij De 5 Slangen hebt gezeten, en dat u nog een appeltje met ze te schillen hebt. Met uw hulp kunnen we de bende verjagen zodat iedereen zich weer veilig voelt. Dus, wilt u me helpen?’

‘Ik heb dat hoofdstuk afgesloten. Jaren geleden. Het spijt me, maar dit zul je alleen moeten doen.’ Kwaadbaard staat op, haalt wat munten uit zijn zak, legt die op tafel en loopt naar de deur.

Mus springt op van haar stoel. ‘Als u het niet voor ons wilt doen, doe het dan voor uw zoon!’ roept ze hem na.

De grote man draait zich met een ruk om. ‘Waar heb je het over?’ Met enorme stappen loopt hij terug naar het meisje. ‘Als dit een grap is, dan is het een heel slechte grap, en ik verzeker je dat je daar niet ongeschonden mee wegkomt. Hoe durf je over mijn zoon te beginnen, wie denk je wel niet –’

‘Moedervlek op zijn rechterwang!’ onderbreekt Mus hem.

Kwaadbaard kijkt haar verward aan. Hij lijkt even te wanke-len en grijpt zich vast aan een tafeltje. ‘Hoe... hoe weet je dat?’

‘Omdat ik hem gezien heb. In Zeeburgerdam.’

‘Wat? Woont hij daar?’

‘Nee,’ antwoordt Mus voorzichtig. ‘Hij is lid van De 5 Slangen.’

3

Mus loopt terug van de bar met twee drankjes in haar handen. Voor Kwaadbaard iets wat een Keelbrander heet en naar pure verfverdunder ruikt, en voor zichzelf een geel drankje dat limonade moet voorstellen. Ze gaat zitten en zet de glazen op het tafeltje.

Kwaadbaard neemt een grote slok en begint te praten. 'Ik wist zeker dat ik hem nooit meer zou zien. Dat-ie er niet meer was. En daar heb ik heel veel tranen om gelaten, maar daar had ik uiteindelijk een soort van vrede mee. Nu is dat ineens allemaal anders. Door jou.' Hij kijkt Mus aan. 'Wat weet je precies?'

'Over hem?'

'Over alles. Over mij.'

'Ik weet dat u –'

'Zeg maar je. Zo oud ben ik nou ook weer niet.' Hij neemt nog een slok.

'Ik weet dat je uit Zeeburgerdam komt. Dat je lid was van De 5 Slangen en er samen met Ramon de leiding over had. Maar dat je gestopt en gevlucht bent.'

Bam! De vuist van Kwaadbaard raakt het tafelblad. 'Ik ben niet gevlucht. Zij zijn gevlucht!' Mus versteent van deze heftige uitbarsting. Deze man lijkt wel een kanon dat elk moment afgevuurd kan worden. 'Sorry,' mompelt hij er meteen achteraan.

‘Ik ben niet gevlucht. Ik heb het dorp verlaten omdat de mensen daar... Nou goed, ik was er niet meer welkom.’

Mus knikt begripvol, hoewel ze er nog weinig van begrijpt. ‘Zal ik doorgaan?’ zegt ze. ‘Of moet je nog een paar keer op de tafel slaan? Dat is prima hoor, maar dan wacht ik even en doe ik mijn vingers in mijn oren.’ Mus vreest voor een nieuwe uitbarsting, maar de man laat een zacht lachje horen.

‘Ga door.’

‘Het verhaál gaat dat je gevlucht bent. Omdat je bang was voor die bende. Dat is wat de mensen zeggen. En ze zeggen ook dat je een tijdje op zoek bent geweest naar je zoon, en er alles voor overhad om hem te vinden. Dat je iedereen hebt gevraagd of ze een jongen met een moedervlek op zijn rechterwang hadden gezien. Meer heb ik niet gehoord. Maar ik heb het altijd onthouden, omdat ik...’ – Mus neemt een slok van haar smerige drankje – ‘... omdat ik weet hoe het is om alleen te zijn. En ik weet hoe het voelt om iemand te missen.’

‘Ga je zitten janken? Moet ik je zielig vinden? We hebben allemaal iemand verloren. Als je geluk hebt. Want als je pech hebt gehad, heb je meerdere mensen verloren. En als echt álles tegen heeft gezeten, ben je iederéén verloren. Laat me raden: je hond, de kat van de slager? Nou, dat maakt van jou de regel, niet de uitzondering.’

‘Je bent nog gemener dan mensen zeggen. Ik snap wel dat ze je Kwaadbaard noemen. Als je me niet serieus neemt en alleen maar een potje gaat zitten mokken, zijn we snel uitgepraat.’

‘O,’ zegt Kwaadbaard. ‘Ik dacht dat je me nodig had?’

‘Ja. Maar ik heb de man nodig die tien jaar geleden trots door de straten van Zeeburgerdam liep. Die niet alleen maar boos is. De man die meer kapitein dan Kwaadbaard is. Fijne avond nog.’ Deze keer schuift Mus met opgeheven hoofd haar stoel naar achteren en wandelt naar de voordeur. En deze keer is het

Kwaadbaard die haar terug moet roepen.

‘Sorry. Ik... Dat had ik niet moeten zeggen. Kom terug, ga zitten.’

Zo moet je blijkbaar met deze man omgaan, denkt Mus. Ze loopt rustig terug en gaat weer zitten. ‘Maar goed, ik heb dat van die moedervlek altijd onthouden. En toen de bende Zeeburgerdam binnenviel, en twee van hen de deur van de kruidenierswinkel inbeukten, zag ik bij de jongste piraat een moedervlek op zijn rechterwang.’

Kwaadbaard kijkt haar met grote ogen aan. ‘Hoe zag hij er verder uit?’

‘Hij had halflang blond haar, blauwe ogen.’

‘En wat nog meer?’

‘Ja, eh, er werd door een andere piraat tegen me geschreeuwd dat ik naar het plein moest. Veel meer heb ik niet onthouden. Maar die jongen was ietsje ouder dan ik. Een jaar of veertien. Hij is een stuk langer, en hij...’ Mus aarzelt. ‘En hij was best wel knap, denk ik. Weet ik veel.’ Ze voelt dat haar wangen rood worden.

‘O, ja. Op die manier,’ zegt Kwaadbaard.

‘Nee, niet op die manier. Laat maar. Maar goed. Toen ik naar het plein moest, zag ik dat de meeste inwoners van Zeeburgerdam daar al waren. Iedereen was radeloos, niemand wist wat te doen. Ik vertelde aan een paar mensen dat ik de zoon van Kwaadbaard had gezien. En later die avond kwam er een vrouw naar me toe. Ik weet niet hoe ze heet, maar iedereen in het dorp kent haar. Omdat ze vreemd is. Ze praat veel in zichzelf. Dus ik was bang toen ze tegen me begon te praten. Ze vroeg wat ik precies wist en waarom ik over jouw zoon begon. Toen ik alles had uitgelegd, zei ze dat ik je moest gaan zoeken. Ze fluisterde een paar woorden in mijn oor. In een of andere vreemde taal. Ik verstond het niet, maar ik kreeg opeens overal kippenvel. En toen gaf ze me dit.’ Mus voelt om haar nek en haalt er een zilveren ketting af.

‘Venezuela...’ zegt Kwaadbaard met meer adem dan stem. Hij laat zijn vingers over het kleine glimmende hangertje glijden en pakt het tussen duim en wijsvinger op. Een zilveren dolk. Niet veel groter dan de nagel van een duim.

‘Wat betekent het?’ vraagt Mus.

‘Dat alles wat je hebt gezegd waar is. Dat er veel mensen in gevaar zijn en dat we hier geen seconde langer moeten blijven.’

THEATERSCRIPT

MUS & KAPITEIN KWAADBAARD EN DE 5 SLANGEN

door Kiki Jaski

Liedteksten Kiki Jaski & Benno Hoogveld

Gebaseerd op het gelijknamige boek van

KEVIN HASSING

Een familiemusical van Sterke Verhalen

PROLOOG

Het doek is dicht. De muziek start en Mus komt vanuit de zaal naar het toneel geklauterd. Het is duidelijk dat ze op haar tandvlees loopt, ze kan niet meer.

We horen Venezuela zingen.

LIED: GA DOOR

VENEZUELA

GA DOOR!
ALS JE BENEN
VERSTENEN
EN JIJ NIET VERDER KUNT
GA DOOR!
SPAN JE SPIEREN
JIJ BENT AL HIER
EN GA DOOR

GA DOOR
KLIM NAAR BOVEN
BELOOF ME, WEES STERK
EN ALS LEDEMATEN STAKEN,
SLEEPT JE KOP JE VOORUIT
DAT ZUL JE MERKEN

GA DOOR!
DE PIJN VERDWIJNT WEL
HOGER EN HOGER
HOU OOG OP JE DOEL
VIND KWAADBAARD
DAAR BEGINT JE REIS

GA DOOR!
VOLG JE GEVOEL

Mus trekt zich op het toneel en op het moment dat ze niet meer kan, blijkt ze de top te hebben bereikt.

MUS

Nee! Ik kan dit niet. Ik kan niet meer. Ik wil stoppen.
Ik wil naar...

Mus voelt de grond.

MUS

Ik ben er! Het is gelukt!

VENEZUELA

Goed gedaan, Mus.

MUS

Hè? Wie zei dat? Hallo?!

Het doek gaat een stukje open en we zien Kwaadbaard aan een tafeltje zitten. Mus herpakt zich.

MUS

Mus, focus! Daar moet het zijn. Kom op benen, aan het werk.

Mus staat op en loopt richting het licht.

SCÈNE 1: CAFÉ DE AFGROND

MUS

Bent ú kapitein Kwaadbaard? Ik heet Mus en ik heb uw hulp nodig... Alstublieft. Ik heb drie dagen gelopen om hier te komen. Als u bent wie ik denk dat u bent, moet u nu naar me luisteren. Als u niet bent wie ik denk dat u bent, is dat ook goed, maar zeg dat dan, zodat ik verder kan zoeken. Bent u kapitein Kwaadbaard?

KWAADBAARD

Ja. Maar wat je ook wilt, ik doe het niet.

MUS

U weet niet eens waar ik voor kom.

KWAADBAARD

Interesseert me niet. Ik koop van niemand, ik werk voor niemand en ik help niemand. En ik neem aan dat je een van deze drie dingen in gedachten had?

MUS

Het gaat om De 5 Slangen.

Voor het eerst gaat het hoofd van Kwaadbaard omhoog.

KWAADBAARD

Wat is er met De 5 Slangen?

Mus pakt een stoel en komt tegenover Kwaadbaard zitten. Hij stinkt een beetje.

MUS

Ik kom uit Zeeburgerdam. Ze hebben onze stad overgenomen. De 5 Slangen hebben alle huizen geplunderd. Niemand durft iets te doen. Iedereen is bang voor hun leider, Ramon.

KWAADBAARD

Ga door.

MUS

Ramon trekt zich van niets of niemand wat aan. Ik ben de eerste avond ontsnapt. Het verhaal gaat dat u ooit bij De 5 Slangen hebt gezeten, en dat u nog een appeltje met ze te schillen hebt. Dus, wilt u me helpen?

KWAADBAARD

Ik heb dat hoofdstuk jaren geleden afgesloten. Het spijt me, maar dit zul je alleen moeten doen.

Kwaadbaard staat op, haalt wat munten uit zijn zak, legt die op tafel en loopt weg. Mus springt op van haar stoel.

MUS

Als u het niet voor ons wilt doen, doe het dan voor uw zoon!

Kwaadbaard draait zich met een ruk om. Hij pakt haar bij haar schouders en smijt haar op de tafel. Hij hangt boven haar.

KWAADBAARD

Waar heb je het over? Als dit een grap is, dan is het een heel slechte grap, en ik verzeker je dat je daar niet